

at gjøres til Gjenstand for videre Debat. De ærede Medlemmer, fra hvem dette Lovforslag er kommet, og fra hvem der tidligere er kommet lignende Forslag, gjøre den Feil, tror jeg, at de tage en eller anden lille Paragraf op, som tidligere har været meget debatteret, og som der er en vis Stemning og Sympati for fra alle Sider. Det er nu i og for sig ikke nogen Feil, men saa give de gjerne deres Forslag en Tilfætning af adskillige Bestemmelser, som de, hvis de havde tænkt sig tilstrækkelig om eller forventede, at deres mindre Forslag skulle gennemføres, maatte kunne sige sig selv ere umulige. Dette gjælder om §§ 1 og 4 i nærværende Lovforslag, der allerede paa Forhaand maa erklæres for ganske umulige, allerede af den Grund, som er fremhævet fra anden Side, at de ingenlunde kunne opfylde det Formaal, som Forslagsstillerne have sat sig, og man skulde synes, at de ikke en Gang have taget Sigte derpaa. Man vil skjælné mellem den hæderlige Arbejder og Dovenkroppen, som der er jaagt, og det, siger man, gjør den nærværende Lovgivning ikke i tilstrækkelig Grad. Der har været mange Maader, hvorpaa man har tænkt sig en saadan Sondring mellem Individierne. Den Tante, at man skulde forsørge alle dem, man vil kalde uværdige Fattige gennem Arbejdsanstalter, som i Virkeligheden vilde blive Tvangsarbejdsanstalter, og alle andre paa en helt anden Maade har ogsaa været oppe, men der er altid ved den Slags Sondringer den store Vanstuelighed, at Medborgerne saa skulde sætte sig til Dommere over dette meget vanskelige Spørgsmaal om Skyld eller ikke Skyld til den Rød, Bedkommende kan være kommen i, og den Slags Spørgsmaal om hæderlig eller ikke hæderlig ere overordentlig vanskelige at afgjøre, naar det gaar noget i det Finere. Dette Lovforslag synes mig imidlertid aldeles ikke at tage Sigte paa en saadan Sondring, idet det netop aabner en meget vid Afgang for den uhæderlige Fattige. Med andre Ord: den, som man vilde skjønne om, at han ikke burde have Fattigunderstøttelse uden nogen for ham ubehagelige Følger, ham gives der netop en ganske overordentlig Veilighed her til Misbrug. Naar En har nydt Fattighjælp i fire Maaned, som ikke paa nogen Maade skal komme ham til Skade, saa kan han holde op en Maaned, og saa kan han nyde Fattigunderstøttelse igjen et Aar, saa kan han atter holde op med at faae den et Aar, og saa vil der ikke være Noget i Veien for, at han saaledes kan nyde Fattighjælp i den meste Del af sit Liv, naar han blot sørger for at holde op et Aarstid imellem. Det ærede Medlem, som kjænder og maa kjende Menneskene noie, vil indrømme, at

der absolut maa findes ikke faa Individier, som ville benytte Lovgivningens Liberalitet i den Henseende saaledes, at det i høi Grad maa siges at være Misbrug. Endelig kan jeg ikke noksom fremhæve, hvad den høitæredte Minister ogsaa gjorde opmærksom paa eller i alt Fald antydede, at her gjælder jo det gamle Ord, at det er det første Skridt, som koster. Det gjælder ikke alene, hvor der er Tale om at gaa ad en svær og vanskelig Vej, der kræver megen Anstrengelse, men ogsaa, hvor der som her er Tale om at give efter og ikke at anvende de fornødne Anstrengelser. Det er Noget, som almindelig Menneskestundskab maa tilfige, at disse to Bestemmelser i Forening ville medvirke til i høi Grad at forringe Arbejdernes Selvfærdighedsfølelse. Naar det ærede Medlem mener ganske det Modsatte, saa kan jeg ikke sige Andet, end at hans Menneskestundskab gaar i en ganske anden Retning end den, jeg er i Besiddelse af. Jeg for mit Bedkommende maa derfor antage, at disse to Paragrafer kunne karakteriseres som umulige. Naar der er Tale om Hjælp af det Offentlige under ekstraordinære Forhold, saa tror jeg, at, naar man fuldstændig skal overlade til Kommunerne Afgjørelsen af, hvor vidt Forholdene ere ekstraordinære eller ei, vil der blive stor Veilighed til Misbrug under forestaaende politiske Valg og Sligt, og det vil let kunne give Anledning til, at det Politiske, som jo har trængt sig ind og fremdeles vil trænge sig ind over alt, i en særlig Grad gjør sig gjældende. Jeg kan ikke se, hvorfor man ikke skal blive staaende ved det, som man hidtil er bleven staaende ved, at det var Lovgivningsmagten, som skjønnede, naar disse aldeles ekstraordinære Forhold være til Stede, og derfor bestemte, at den sædvanlige Følge af Fattighjælp ikke fandt Sted; det har dog viist sig ved tidligere Veiligheder, at dette var Noget, man forholdsvist let kom ud over.

Naar jeg derpaa kommer til § 3, saa vil jeg sige, at jeg i en vis Forstand kunde være tilbøielig til paa et enkelt Punkt at gaa videre end Forslagsstillerne. Her er kun Tale om Hjælp til „Lægehjælp, Lægemidler, Indlæggelse paa Sygehuset og Begravelse“. Jeg finder, at naar man vil løse dette Spørgsmaal, som jeg har megen Interesse for, og som jo for Resten Alle have viist Interesse i mange Aar, saa maa man gaa noget videre, og jeg skulde tage meget fejl, om ikke den Paragraf i Regjeringsforslaget, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds for citerede, gif videre og ogsaa omfattede den Understøttelse til Underhold, som man har maattet give en Familie-